

Język niemiecki

Opis arkuszy egzaminacyjnych

Arkusze egzaminacyjne z języka niemieckiego zostały opracowane na dwóch poziomach:

- podstawowym – Arkusz I (MJN-P1_1P-132)
- rozszerzonym – Część I (MJN-R1_1P-132), Część II (MJN-R2_1P-132)

Arkusz I zawierał 8 zadań, w tym 6 zamkniętych i 2 otwarte. Treść zadań egzaminacyjnych sprawdzała następujące umiejętności z podstawy programowej:

- stwierdzanie, czy tekst zawiera określone informacje,
- określanie głównej myśli tekstu,
- selekcjonowanie informacji,
- określanie głównej myśli poszczególnych części tekstu,
- uzyskiwanie, udzielanie, przekazywanie lub odmawianie informacji, wyjaśnień, pozwoleń,
- poprawne stosowanie środków leksykalno-gramatycznych, adekwatnie do ich funkcji,
- wypowiadanie się w określonej formie z zachowaniem podanego limitu słów,
- znajomość prostych struktur leksykalno-gramatycznych, umożliwiających formułowanie wypowiedzi.

Zdający mógł uzyskać maksymalnie 50 punktów. Egzamin na tym poziomie trwał 120 minut.

Część pierwsza arkusza na poziomie rozszerzonym zawierała 3 zadania otwarte, sprawdzające wiedzę i umiejętności opisane w wymaganiach egzaminacyjnych dla poziomu podstawowego i rozszerzonego. Zadania w tym arkuszu sprawdzały znajomość i rozumienie leksyki, jak i umiejętności:

- stosowania zmian struktur leksykalno-gramatycznych, rejestru, stylu lub formy tekstu
- tworzenia tekstu w postaci dłuższej wypowiedzi pisemnej uwzględniającej przedstawianie i uzasadnianie opinii własnych i innych osób, opisywania ludzi, przedmiotów, miejsc, zjawisk, czynności i relacjonowanie wydarzeń
- wypowiadania się w określonej formie z zachowaniem podanego limitu
- rozróżniania struktur leksykalno-gramatycznych umożliwiających formułowanie wypowiedzi,
- poprawnego stosowania środków leksykalno-gramatycznych, adekwatnie do ich funkcji.

Część II arkusza na poziomie rozszerzonym zawierała 3 zadania otwarte, sprawdzające wiedzę i umiejętności opisane w wymaganiach egzaminacyjnych dla poziomu podstawowego i rozszerzonego. Zadania w tej części arkusza sprawdzały znajomość i rozumienie leksyki, jak i umiejętności:

- stwierdzania, czy tekst zawiera określone informacje,
- określania głównej myśli tekstu,
- selekcjonowania informacji,

- rozpoznawania związków między poszczególnymi częściami tekstu,
- rozpoznawania różnorodnych struktur leksykalno-gramatycznych w podanym kontekście.

Zdający mógł uzyskać maksymalnie 50 punktów. Egzamin na tym poziomie trwał w części I 120 minut, a w części II - 70 minut.

Arkusz I – poziom podstawowy

Rozdział I

Najłatwiejsze dla zdających okazały się zadania sprawdzające umiejętność uzyskiwania, udzielania, przekazywania lub odmawiania informacji, wyjaśnień i pozwoleń.

Umiejętność ta była sprawdzana zadaniami 7 i 8.

Przykładowe zadania sprawdzające daną umiejętność

Zadanie 7. Informacja 1 (1 punkt)

Treść zadania 7. z uwzględnieniem informacji 1.:

Chciałbyś/Chciałabyś zorganizować koncert dla znajomych i zaangażować w to przedsięwzięcie kolegę z Niemiec. W mailu do kolegi:

- poinformuj o swoich zamiarach.

Sprawdzana umiejętność:		
Zdający uzyskuje, udziela, przekazuje lub odmawia informacji, wyjaśnień, pozwoleń (IV.2b).		
Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających	Wskaźnik łatwości zadania	
	LO	T
0,94	0,97	0,93
Przykładowy poprawny zapis rozwiązania:		
Ich möchte ein Konzert für meine Bekannten organisieren.		
Ich habe vor, ein Konzert zu organisieren.		

Zadanie 7. Informacja 2 (1 punkt)

Treść zadania 7. z uwzględnieniem informacji 2.:

Chciałbyś/Chciałabyś zorganizować koncert dla znajomych i zaangażować w to przedsięwzięcie kolegę z Niemiec. W mailu do kolegi:

- uzasadnij, dlaczego chcesz zorganizować koncert dla znajomych.

Sprawdzana umiejętność:
Zdający uzyskuje, udziela, przekazuje lub odmawia informacji, wyjaśnień, pozwoleń (IV.2b).

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających	Wskaźnik łatwości zadania	
	LO	T
0,88	0,95	0,85
Przykładowy poprawny zapis rozwiązania:		
Das Konzert möchte ich für unsere Bekannten organisieren, weil sie gerne Rockmusik hören. Meine Bekannten haben Geburtstag.		
Komentarz:		
Zdający nie mieli problemów ze sformułowaniem komunikatywnego uzasadnienia, dlatego chcą zorganizować koncert. Ich umiejętności językowe pozwalały na konstruowanie prostych wypowiedzi, które w zadowalający sposób realizowały tę część zadania, np. <i>Meine Bekannten und ich hören gerne Musik. Meine Freundin kommt aus Deutschland und ich möchte für sie ein Konzert organisieren.</i>		

Rozdział II

Zadania, które okazały się umiarkowanie trudne dla zdających, sprawdzały umiejętność stwierdzania, czy tekst zawiera określone informacje.

Umiejętność ta była sprawdzana zadaniami 1 i 6.

Przykładowe zadania sprawdzające daną umiejętność

Zadanie 6.3 (1 punkt)

Treść polecenia do zadania 6 z uwzględnieniem treści zadania 6.3:

Przeczytaj tekst. Zaznacz znakiem X, które zdania są zgodne z treścią tekstu (R-richtig), a które nie (F-falsch). Za każde poprawne rozwiązanie otrzymasz 1 punkt.

6.3. Seit seiner Inszenierung überlegt Neil jeden einzelnen Einkauf genau.

Sprawdzana umiejętność:		
Zdający stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje (II.2c).		
Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających	Wskaźnik łatwości zadania	
	LO	T
0,62	0,66	0,57
Komentarz:		
Informacja podana w zadaniu 6.3. była zgodna z treścią tekstu. Prawidłowa interpretacja wypowiedzi Neila („ <i>Eigentlich muss man sich vor jedem Einkauf fragen, ob man die Sachen wirklich braucht.</i> ”) gwarantowała poprawne rozwiązanie zadania, jednak nieznanostwo wyrażen: <i>sich fragen</i> i <i>überlegen</i> spowodowała, że zdanie <i>Seit seiner Inszenierung überlegt Neil jeden einzelnen Einkauf genau.</i> było nieprawidłowo kwalifikowane jako niezgodne z treścią tekstu zamieszczonego w zadaniu.		

Zadanie 6.4 (1 punkt)

Treść polecenia do zadania 6 z uwzględnieniem treści zadania 6.4:

Przeczytaj tekst. Zaznacz znakiem X, które zdania są zgodne z treścią tekstu (R-richtig), a które nie (F-falsch). Za każde poprawne rozwiązanie otrzymasz 1 punkt.

6.4. Fanny findet Neils Aktion vollkommen verständlich.

Sprawdzana umiejętność:		
Zdający stwierdza, czy tekst zawiera określone informacje (II.2c).		
Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających	Wskaźnik łatwości zadania	
	LO	T
0,58	0,64	0,53
Komentarz: Informacja podana w zadaniu 6.4. nie była zgodna z treścią tekstu. Aby wskazać prawidłowe rozwiązanie, należało poddać analizie wypowiedź Fanny („Die 20-jährige Fanny zum Beispiel kann sich ein Leben ohne Marken kaum vorstellen: „Marken machen mich glücklich. Wie kann man nur so dumm sein und Markensachen verbrennen?“). Nie zawsze kompetencje językowe zdających pozwalały na wysnucie prawidłowego wniosku z wypowiedzi Fanny i porównanie go z informacją zawartą w zadaniu 6.4.		

Rozdział III

Najtrudniejsze okazały się zadania sprawdzające umiejętności:

- selekcjonowania informacji
- poprawnego stosowania środków leksykalno-gramatycznych, adekwatnie do ich funkcji.

Umiejętności te były sprawdzane zadaniami 3, 5, 7 i 8.

Przykładowe zadania sprawdzające dane umiejętności**Zadanie 5.1 (1 punkt)**

Treść polecenia do zadania 5 z uwzględnieniem treści zadania 5.1:

Przeczytaj tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl literę A, B, C albo D. Za każde poprawne rozwiązanie otrzymasz 1 punkt.

5.1. Warum hat Agnieszka Brugger jetzt keine Zeit mehr zum Ausschlafen?

- A. Ihr Arbeitstag endet erst um acht Uhr abends.
- B. Sie besucht zusätzliche Vorlesungen.
- C. Sie geht zu jeder Bundestagssitzung.
- D. Sie bleibt lange bei ihrer kranken Mutter.

Sprawdzana umiejętność:
Zdający selekcjonuje informacje (II.2d).

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających	Wskaźnik łatwości zadania	
	LO	T
0,27	0,34	0,20
Komentarz: Wskazanie werstraktora („ <i>Sie geht zu jeder Bundestagssitzung.</i> “) okazało się trudne dla zdających, którzy nie zrozumieli fragmentu tekstu, zawierającego informację potrzebną do rozwiązania zadania: „ <i>Es ist acht Uhr abends, doch ihr Arbeitstag ist noch nicht zu Ende. Eine weitere Sitzung erwartet sie. (...) „Manchmal habe ich mir die eine oder andere Vorlesung an der Uni gespart, aber im Bundestag möchte ich immer anwesend sein, weil ich noch viel lernen muss.“</i> ”		

Zadanie 5.3 (1 punkt)

Treść polecenia do zadania 5 z uwzględnieniem treści zadania 5.3:

Przeczytaj tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl literę A, B, C albo D. Za każde poprawne rozwiązanie otrzymasz 1 punkt.

5.3. Was half Agnieszka beim Sieg in ihrem Wahlkreis?

- A. Die langjährige Mitgliedschaft bei den „Grünen“.
- B. Ihr vielstündiges Engagement für ihren Wahlkampf.
- C. Ihre professionelle Wahlkampagne in Ravensburg.
- D. Die plötzliche Krankheit ihres Konkurrenten.

Sprawdzana umiejętność:		
Zdający selekcionuje informacje (II.2d).		
Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających	Wskaźnik łatwości zadania	
	LO	T
0,36	0,45	0,29
Komentarz: Prawidłowe rozwiązanie zadania stanowiło problem dla zdających, którzy nie potrafili prawidłowo zinterpretować zdania: „ <i>Sie hat sogar bis etwa 40 Stunden wöchentlich in ihren Wahlkampf investiert – damit hatte sie Erfolg.</i> ”. Niewłaściwe odczytanie informacji zawartej we wskazanym fragmencie uniemożliwiło zdającym wskazanie werstraktora: „ <i>Ihr vielstündiges Engagement für ihren Wahlkampf.</i> ”		

Zadanie 5.5 (1 punkt)

Treść zadania 5 z uwzględnieniem zadania 5.5:

Przeczytaj tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl literę A, B, C albo D. Za każde poprawne rozwiązanie otrzymasz 1 punkt.

5.5. Wie geht es Agnieszka heute?

- A. Sie hat genug vom typischen Studentenleben.
- B. Sie leidet oft unter Organisationsproblemen.
- C. Sie kann ihre beiden Welten gut verbinden.
- D. Sie hat große Probleme mit ihren Kollegen.

Sprawdzana umiejętność:

Zdający selekcjonuje informacje (II.2d).

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających	Wskaźnik łatwości zadania	
	LO	T
0,32	0,43	0,21

Komentarz: Prawidłowe rozwiązanie zadania, tzn wskazanie werstraktora: „*Sie kann ihre beiden Welten gut verbinden.*” okazało się możliwe dla zdających, którzy potrafili wyselekcjonować potrzebną informację z fragmentu tekstu: „*Das Doppelleben als Studentin und Abgeordnete ist für Agnieszka kein Problem. Sie hat das typische Studentenleben nicht vergessen. „Alles ist eine Frage der Organisation”, lächelt sie.*”

Zadanie 7. Poprawność językowa (1 punkt)

Treść zadania 7:

Chciałbyś/Chciałabyś zorganizować koncert dla znajomych i zaangażować w to przedsięwzięcie kolegę z Niemiec. W mailu do kolegi:

- poinformuj o swoich zamiarach
- uzasadnij, dlaczego chcesz zorganizować koncert dla znajomych
- poproś kolegę o przygotowanie zaproszeń
- wyraż nadzieję na udaną imprezę.

Sprawdzana umiejętność:

Zdający poprawnie stosuje środki leksykalno-gramatyczne, adekwatnie do ich funkcji (III.2e).

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających	Wskaźnik łatwości zadania	
	LO	T
0,44	0,61	0,30

Przykładowy zapis rozwiązania:

Zamieszczona w tym miejscu praca maturalna nie jest pozbawiona błędów, nie należy jej więc traktować jako wzorca idealnego, warto jednak zwrócić uwagę na sposób realizacji poszczególnych elementów zadania.

Hallo Max!

Ich möchte ein Konzert für Freude organisieren. Es ist für mich so wichtig, weil meine Freunde sich kaum kennen. Könntest du vielleicht Einladungen vorbereiten? Ich hoffe, dass das Konzert gut sein wird und wir eine schöne Zeit dort verbringen werden.

Liebe Grüße,

XYZ

Komentarz:

Przekazanie informacji nie sprawiło zdającym większych problemów, choć komunikacja w ich pracach była często zakłócona przez błędy leksykalno-gramatyczne. Potwierdza to niski

wskaźnik łatwości za realizację kryterium poprawności językowej (łatwość 0,44).

Przykłady błędów występujących w pracach zdających:

- Błędy gramatyczne (fleksyjne i składniowe):
  - niepoprawna deklinacja rzeczowników, np.: *wir organisieren ein Konzert in die Disco*;
  - błędna koniugacja czasownika, np.: *ich/du organisieren*; *ich bitten dich*; *Sie sollst mir helfen*; *er können super singen*;
  - niepoprawne użycie przyimków, np.: *auf Gitarre spielen*; *Einladung zu Gäste*;
  - niepoprawna rekcja czasowników, np.: *eine Frage für dich*; *Ich schreibe zu dir*; *Ich bitte auf/über*; *Ich warte für deine Antwort.*;
  - nieprawidłowe stosowanie rodzajników (określonych, nieokreślonych, zerowych), np.: *Mach ein Einladung!*; *im Sommerferien*; *Ich habe einen guten Ideen*; *in Programm.*;
  - błędny szyk wyrazów w zdaniach z czasownikami modalnymi, np.: *Ich möchte organisieren Konzert*; *Du kannst machen Einladungen.*;
- Błędy leksykalne (wyrazowe, frazeologiczne, słowotwórcze):
  - nieznaną adekwatnej leksyki, np.: *Tag Deutsch*;
  - stosowanie anglicyzmów, np.: *good*; *hope*; *dear*; *regular*; *idea*; *write*; *happy*; *hello*;
- Błędy zapisu (ortograficzne, graficzne):
  - zapis rzeczowników małą literą, np.: *einladung*; *freunde*; *disco*; *idee*;
  - zapominanie o zapisie rzeczowników odczasownikowych wielką literą, np.: *das singen*;
  - błędny zapis takich wyrazów, jak: *muchte*; *dürch*; *jetz*; *Situacion*; *Concert*; *Koncert*;

Część prac tegorocznych maturzystów okazała się niekomunikatywna, jednak przeważały prace w pełni realizujące polecenie, spójne i logiczne. Realizacja zadania, tzn. napisanie wiadomości e-mail z podaniem wskazanych informacji nie wymagało użycia skomplikowanego słownictwa oraz struktur gramatycznych. Stopień trudności zadania był zgodny ze standardami wymagań egzaminacyjnych dla zdających egzamin maturalny z języka niemieckiego na poziomie podstawowym.

Zadanie 8. Poprawność językowa (2 punkty)

Treść zadania 8:

W ostatnim czasie dokonałeś (-aś) pozytywnych zmian w swoim trybie życia. W liście do koleżanki z Niemiec:

- poinformuj o tym fakcie oraz wspomnij, jak zareagowali Twoi rodzice na te zmiany
- uzasadnij potrzebę sięgania po zdrową żywność i regularnego spożywania posiłków
- napisz, jaką dyscyplinę sportu zaczęłeś/zaczęłaś uprawiać i jakiego zakupu w związku z tym dokonałeś (-aś)
- zapytaj o możliwość wspólnego spędzenia wakacji i zaproponuj aktywną formę wypoczynku.

Sprawdzana umiejętność:

Zdający poprawnie stosuje środki leksykalno-gramatyczne, adekwatnie do ich funkcji (III.2e)

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających	Wskaźnik łatwości zadania	
	LO	T
0,35	0,51	0,21

Przykładowy poprawny zapis rozwiązania:

Zamieszczone w tym miejscu rozwiązanie nie jest pozbawione błędów, nie należy go więc traktować jako wzorca idealnego, warto jednak zwrócić uwagę na sposób realizacji poszczególnych elementów zadania.

Liebe Gisela,

letztens habe ich ein paar positive Veränderungen in meinem Lebensstil gemacht. Meine Eltern sind eher skeptisch, dass ich lange eine Diät machen wird. Seit einiger Zeit ernähre ich mich gesund, das heißt, dass ich oft Obst und Gemüse esse. Dazu versuche ich die Mahlzeiten regelmäßig zu essen. Man soll so tun, um fit und gesund zu bleiben. Ich habe auch angefangen Fahrrad zu fahren. Deswegen habe ich mir vor einem Monat ein neues Fahrrad gekauft.

Seit langem mache ich mir Gedanken, ob wir beide die kommenden Sommerferien zusammen verbringen könnten. Es wäre toll für mich mit dir etwas Interessantes zu unternehmen und einen Ausflug rund um den Bodensee zu machen. Was denkst du daran?

Ich warte ungeduldig auf deine Antwort.

Liebe Grüße,

XYZ

Komentarz:

Większość zdających podejmowała próbę realizacji zadania, jednak liczne błędy językowe wpływały na zaburzenie komunikacji przekazu, więc egzaminator nie mógł przyznać maksymalnej liczby punktów w kryterium treści.

Najczęściej powtarzające się w tym zadaniu błędy językowe:

- Błędy gramatyczne (fleksyjne i składniowe):
  - niepoprawna deklinacja rzeczowników i przymiotników, np.: *Ich muss neue Fahrrad kaufen; ein teures Sache; liebe Markus; lieber Julia herzlichen Grüße; ein großartig Aktion; kein andere Person; Ich musste sportlich Kleidung kaufen.*
  - błędna koniugacja czasownika, np.: *meine Eltern sein; Meine Eltern bin glücklich; könntst du mir helfen?; Was solle ich machen?*
  - niepoprawna rekcja czasowników, np. *Sie sind dazu einverstanden; Wir werden noch danach denken; am Deutsch sprechen; Ich freue mich von dir;*
  - nieprawidłowe formy imiesłowu czasu przeszłego, np.: *gearbeit, gekauft, getroffen;*
  - błędny szyk wyrazów w zdaniach pobocznych, np.: *..., wenn ich darf schwimmen., ..., wenn ich habe das gesagt.; dass ich halte Diät;*
  - nieprawidłowe tworzenie zdań czasowych, np.: *Wenn ich gestern in der Schwimmhalle war;*
  - niepoprawne stosowanie przeczenia w zdaniu, np. *Ich esse nicht fette Speisen; Ich trinke nicht*

Cola; Das macht nicht Spaß;

- nieprawidłowy szyk wyrazów w zdaniach z czasownikiem modalnym, np.: *Ich sollte trainieren jeden Tag in der Schule.*

• Błędy leksykalne (wyrazowe, frazeologiczne, słowotwórcze):

- nieznajomość adekwatnej leksyki, np. *früches Essen; Krankzeit; Ich esse viel gemeinsam und Fische;*

- nieznajomość związków frazeologicznych, np.: „*Ich bitte dich nach Information um die Sommerferien.*”;

• Błędy zapisu (ortograficzne, interpunkcyjne, graficzne):

- zapis rzeczowników małą literą, np.: *obst, gesundheit;*

- zapomnianie o zapisie rzeczowników odczasownikowych wielką literą, np.: *das schwimmen, das essen;*

- błędny zapis takich wyrazów, jak: *getrofen; gehürt; , großartig;*

W pracach występowały także liczne błędy językowe utrudniające komunikację, np. *Ich habe gute fit; Wir verbringen Spaß.*

Napisanie listu prywatnego nie sprawiło tegorocznym maturzystom większych problemów. Nawet w pracach, w których autor posługiwał się niezadowolająco niskim rejestrem języka, znalazły się poprawnie zastosowane zwroty grzecznościowe, rozpoczynające i kończące list. Oznacza to, że maturzyści opanowali elementy formy listu prywatnego w stopniu wystarczającym do skonstruowania wypowiedzi pisemnej, prawidłowej pod względem formalnym i zgodnej z poleceniem. Pojawiły się jednak problemy z przekazaniem niektórych informacji wymaganych w zadaniu, a zwłaszcza drugiej informacji w liście prywatnym. Najczęstszą przyczyną tych trudności była nieznajomość leksyki i brak umiejętności przekazania informacji z wykorzystaniem technik kompensacyjnych czy też w sposób opisowy.

Część I i II arkusza na poziomie rozszerzonym

Rozdział I

Najłatwiejsze dla zdających okazały się zadania sprawdzające umiejętność określania głównej myśli tekstu.

Umiejętność ta była sprawdzana zadaniem 5.

Zadanie 5.1 (1 punkt)

Treść polecenia do zadania 5 z uwzględnieniem treści zadania 5.1:

Usłyszysz dwukrotnie pięć ofert dotyczących spędzania wolnego czasu. Do każdej oferty (5.1.-5.2.) dopasuj właściwy nagłówek (A-G). Wpisz rozwiązania do tabeli. Uwaga: dwa nagłówki zostały podane dodatkowo i nie odnoszą się do żadnej oferty. Za każde poprawne rozwiązanie otrzymasz 1 punkt.

5.1. (Nummer 1) F. Auf den Spuren von seltenen Tieren

Sprawdzana umiejętność:

Zdający określa główną myśl tekstu (II.1a)

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających	Wskaźnik łatwości zadania	
	LO	T
0,92	0,92	0,88

Komentarz:

Zadanie 5.1. okazało się łatwe dla zdających. Zarówno zrozumienie treści oferty: *„Wölfe, Riesenkatzen, knallbunte Vögel: Für eine Safari muss man nicht nach Afrika fahren – es geht auch in Deutschland. Mit ein paar Tricks kann man seltene Tierarten beobachten – in Naturparks, auf Helgoland oder im Bayrischen Wald. Wir bieten zehn Exkursionen zu besonders scheuen Tierarten an.“*, jak i prawidłowe odczytanie wyrażenia: *„Auf den Spuren von seltenen Tieren.“* nie sprawiły zdającym większych problemów.

Zadanie 5.2 (1 punkt)

Treść polecenia do zadania 5 z uwzględnieniem treści zadania 5.2:

Usłyszysz dwukrotnie pięć ofert dotyczących spędzania wolnego czasu. Do każdej oferty (5.1.-5.2.) dopasuj właściwy nagłówek (A-G). Wpisz rozwiązania do tabeli. Uwaga: dwa nagłówki zostały podane dodatkowo i nie odnoszą się do żadnej oferty. Za każde poprawne rozwiązanie otrzymasz 1 punkt.

5.2. (Nummer 2) A. Grenzorte

Sprawdzana umiejętność:

Zdający określa główną myśl tekstu (II.1a)

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających	Wskaźnik łatwości zadania	
	LO	T
0,94	0,96	0,86

Komentarz:

Zdający prawidłowo przyporządkowali wyrażenie „Grenzorte” do usłyszanego tekstu: *„Die Berliner Mauer ist längst gefallen, doch Deutschlands Grenzen teilen immer noch manche Städte. Blickt man auf der Schweizer Seite von Rheinfelden über den Rhein auf die andere Uferseite, sieht man einen Ort, der ebenfalls Rheinfelden heißt, aber zu Deutschland gehört. Wir zeigen Ihnen zehn getrennte Orte.“* Poprawne rozwiązanie zadania 5.2. było możliwe dzięki kompetencjom językowym, które zdający opanowali na poziomie B2 wg skali Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ). Pomocna w rozwiązaniu zadania była również wiedza realioznawcza o krajach obszaru niemieckojęzycznego.

Rozdział II

Zadania, które okazały się umiarkowanie trudne dla zdających, sprawdzały umiejętność selekcjonowania informacji.

Umiejętność ta była sprawdzana zadaniami 6 i 7.

Przykładowe zadania sprawdzające daną umiejętność

Zadanie 6.2 (1 punkt)

Treść polecenia do zadania 6 z uwzględnieniem treści zadania 6.2:

Usłyszysz dwukrotnie wypowiedź Amelii na temat wyjazdu w czasie roku szkolnego. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią nagrania. Zakreśl literę A,B,C albo D.

Za każde poprawne rozwiązanie otrzymasz 1 punkt.

6.2. Was war bei dem Unterricht auf Sri Lanka anders als in Berlin?

- A. Der Unterricht auf Sri Lanka fand draußen statt.
- B. Der Unterricht auf Sri Lanka war nicht so intensiv.
- C. Auf Sri Lanka war der Unterricht länger als in Berlin.
- D. Auf Sri Lanka war Amelies Schwester beim Unterricht immer dabei.

Sprawdzana umiejętność:

Zdający selekcjonuje informacje (II.1d)

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających	Wskaźnik łatwości zadania	
	LO	T
0,66	0,65	0,71

Komentarz:

Zdającym, którzy nie potrafili wskazać werstraktora („Der Unterricht auf Sri Lanka fand draußen statt.”), sprawiło trudność wyselekcjonowanie właściwych informacji z fragmentu tekstu: „Der Unterricht war dort natürlich anders als in Berlin. Der größte Unterschied: Mama und ich haben auf dem Balkon gelernt, manchmal auch an der Poolbar.”

Zadanie 6.3 (1 punkt)

Treść polecenia do zadania 6 z uwzględnieniem treści zadania 6.3:

Usłyszysz dwukrotnie wypowiedź Amelii na temat wyjazdu w czasie roku szkolnego. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią nagrania. Zakreśl literę A,B,C albo D. Za każde poprawne rozwiązanie otrzymasz 1 punkt.

6.3. Worüber schrieb Amelie einen ihrer Aufsätze?

- A. Über die Karriere eines Hotelbesitzers.
- B. Über eine Rinderfarm auf Sri Lanka.
- C. Über die Herstellung von Tee.
- D. Über ihr Alltagsleben auf Sri Lanka.

Sprawdzana umiejętność:

Zdający selekcjonuje informacje (II.1d)

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających	Wskaźnik łatwości zadania	
	LO	T
0,63	0,62	0,63

Komentarz:

Prawidłowe rozwiązanie zadania, tzn. wskazanie werstraktora: „Über die Herstellung von Tee.”, było możliwe nie tylko dzięki właściwemu zrozumieniu fragmentu tekstu: „Der dritte Aufsatz behandelte die Produktion des berühmten Ceylonteas – Sri Lanka hieß ja früher Ceylon.”, ale także uważnemu zapoznaniu się z pytaniem, tworzącym trzon zadania: „Worüber schrieb Amelie einen ihrer Aufsätze?”

Zadanie 7.1 (1 punkt)

Treść polecenia do zadania 7 z uwzględnieniem treści zadania 7.1:

Przeczytaj tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl literę A,B,C albo D. Za każde poprawne rozwiązanie otrzymasz 1 punkt.

7.1. Woher hat Conny Weiß einen Teil ihrer Bücher?

- A. Sie hat die Bücher in ihrer Jugend gesammelt.
- B. Sie hat die Bücher auf dem Dachboden gefunden.
- C. Sie hat die Bücher von einer Bücherei bekommen.
- D. Sie hat die Bücher von ihrem Vater geerbt.

Sprawdzana umiejętność:

Zdający selekcjonuje informacje (II.2d)

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających	Wskaźnik łatwości zadania	
	LO	T
0,56	0,54	0,67

Komentarz:

Podczas rozwiązywania zadania 7.1. zdający mieli problem z przeprowadzeniem właściwej analizy kilkuzdaniowego fragmentu tekstu: „Mein Vater hat sich sein ganzes Leben lang für Bücher interessiert. Als ich von ihm erfuhr, dass die Bibliothek in Güstrow 5 000 Bücher auf den Müll werfen wollte, konnte ich nicht anders: Ich setzte mich ins Auto, fuhr hin und kam voll beladen zurück. Bildbände, Lexika, Romane und Märchenbücher stapelten sich in meinem Auto bis unters Dach.”, co sprawiło, że nie potrafili wskazać werstraktora: „Sie hat die Bücher von einer Bücherei bekommen.”

Rozdział III

Najtrudniejsze okazały się zadania sprawdzające umiejętności:

- stosowania zmian struktur leksykalno-gramatycznych, rejestru, stylu lub formy tekstu,
- poprawnego stosowania środków leksykalno-gramatycznych, adekwatnie do ich funkcji,
- rozpoznawania różnorodnych struktur leksykalno-gramatycznych w podanym kontekście.

Umiejętności te były sprawdzane zadaniami 1, 2, 3 i 9.

Przykładowe zadania sprawdzające dane umiejętności

Zadanie 1.2 (0,5 punktu)

Treść polecenia do zadania 1 z uwzględnieniem treści zadania 1.2:

Uzupełnij każde zdanie z luką (1.1.-1.5.), przekształcając podkreślone wyrazy, tak aby otrzymać logiczne i gramatycznie poprawne zdania. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych wyrazów. Za każde poprawne rozwiązanie otrzymasz 0,5 punktu.

1.2 Bei uns gibt es seit drei Tagen Regen.

Ich bin immer leicht depressiv, wenn es so _____ ist.

Sprawdzana umiejętność:		
Zdający stosuje zmiany struktur leksykalno-gramatycznych, rejestru, stylu lub formy tekstu (V.2b)		
Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających	Wskaźnik łatwości zadania	
	LO	T
0,48	0,49	0,41
Poprawny zapis rozwiązania:		
Ich bin immer leicht depressiv, wenn es so <i>regnerisch</i> ist.		
Komentarz:		
Zdającym sprawiło problem prawidłowe uzupełnienie luki w zadaniu 1.2., ponieważ zamiast przysłówka <i>regnerisch</i> tworzyli od rzeczownika odczasownikowego <i>Regen</i> imiesłów czasu przeszłego <i>geregnet</i> , który nie stanowił właściwego uzupełnienia zdania.		

Zadanie 1.3 (0,5 punktu)

Treść polecenia do zadania 1 z uwzględnieniem treści zadania 1.3:

Uzupełnij każde zdanie z luką (1.1.-1.5.), przekształcając podkreślone wyrazy, tak aby otrzymać logiczne i gramatycznie poprawne zdania. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych wyrazów. Za każde poprawne rozwiązanie otrzymasz 0,5 punktu.

1.3 Hast du schon die Zulassung für das kommende Semester bekommen?

Nein, und ich mache mir Sorgen, dass ich nicht _____ werde.

Sprawdzana umiejętność:		
Zdający stosuje zmiany struktur leksykalno-gramatycznych, rejestru, stylu lub formy tekstu (V.2b).		
Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających	Wskaźnik łatwości zadania	
	LO	T
0,41	0,40	0,41

Poprawny zapis rozwiązania:

Nein, und ich mache mir Sorgen, dass ich nicht *zugelassen* werde.

Komentarz:

Transformacja rzeczownika *Zulassung* w imiesłów czasu przeszłego *zugelassen* okazała się trudna dla zdających, którzy nie rozpoznali zastosowanej w zdaniu z luką konstrukcji strony biernej. Najczęściej zdający nieprawidłowo uzupełniali zdanie formą bezokolicznikową *zulassen*, błędnie dopatrując się w zdaniu 1.3. konstrukcji w czasie przyszłym.

Zadanie 2.5 (0,5 punktu)

Treść polecenia do zadania 2 z uwzględnieniem treści zadania 2.5:

Uzupełnij każdą lukę (2.1.-2.5.) jednym wyrazem wybranym z ramki, przekształcając go tak, aby otrzymać logiczny i gramatycznie poprawny tekst. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych wyrazów. Uwaga: jeden wyraz został podany dodatkowo i nie pasuje do żadnej luki. Za każde poprawne rozwiązanie otrzymasz 0,5 punktu.

Die Preise für einen Grill schwanken zwischen 50 und 2000 Euro und die Qualität 2.5. _____ vom Einweg-Grill bis zum Luxusmodell.

Sprawdzana umiejętność:

Zdający stosuje zmiany struktur leksykalno-gramatycznych, rejestru, stylu lub formy tekstu (V.2b).

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających	Wskaźnik łatwości zadania	
	LO	T
0,45	0,45	0,41

Poprawny zapis rozwiązania:

Die Preise für einen Grill schwanken zwischen 50 und 2000 Euro und die Qualität 2.5. *reicht* vom Einweg-Grill bis zum Luxusmodell .

Komentarz:

Na nieprawidłowe uzupełnienie luki 2.5. wpłynęła nieznanomość wyrażenia „*reichen von ... bis*” oraz błędy wynikające z niewłaściwej odmiany czasownika pełniącego funkcję orzeczenia. Zdający zapominali o występowaniu związku głównego pomiędzy podmiotem (*die Qualität*) a orzeczeniem (*reicht*).

Zadanie 3, poprawność językowa (4 punkty)

Treść zadania 3:

Wypowiedz się na jeden z trzech poniższych tematów. Wypowiedź powinna zawierać od 200 do 250 słów i spełniać wszystkie wymogi typowe dla formy wskazanej w poleceniu. Zaznacz wybrany temat, zakreślając jego numer.

1. W ostatnim czasie wzrasta wśród młodzieży popularność portali społecznościowych. Napisz rozprawkę, przedstawiając pozytywne i negatywne strony takiego zjawiska.
2. Opisz akcję promującą ochronę środowiska zorganizowaną w Twojej szkole, w którą zaangażowali się okoliczni mieszkańcy.
3. Napisz opowiadanie o wydarzeniach, które miały miejsce podczas podróży pociągiem i zmieniły Twoje nastawienie do nauki języka obcego, co następnie przyniosło Ci wymierne korzyści.

Sprawdzana umiejętność:

Zdający poprawnie stosuje środki leksykalno-gramatyczne, adekwatnie do ich funkcji (III.2e)

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających	Wskaźnik łatwości zadania	
	LO	T
0,47	0,47	0,43

Przykładowy zapis rozwiązania:

Zamieszczona tutaj praca maturalna nie jest pozbawiona błędów, nie należy jej więc traktować jako wzorca idealnego, warto jednak zwrócić uwagę na sposób realizacji poszczególnych elementów zadania. Ilustrację rozwiązania zadania 3 stanowi rozprawka o portalach społecznościowych, ponieważ ten temat był najczęściej wybierany przez zdających.

Heutzutage hat keiner Zweifel mehr daran, dass Facebook oder Twitter zu den größten Social Networks im Web gehören. Allerdings präsentieren Facebook und Twitter zahlreiche Vorteile, aber man darf nicht vergessen, dass es auch einige Nachteile gibt, aber zuerst mal zu den Vorteilen.

Die Social-Networks ermöglichen es einem eine gute Beziehung mit anderen Leuten zu schaffen, die mit bestimmtem Geschmack oder Produkten identifiziert sind. Facebookmarketing kann also unser Konsumverhalten insofern beeinflussen, dass es uns dazu bewegt, Produkte oder Dienstleistungen zu wählen, die von unseren Facebook-Bekannten auch in Anspruch genommen worden sind.

Ein weiterer Vorteil ist die Möglichkeit Fotos, Videos und Texte hochzuladen und veröffentlichen, die uns wichtig sind.

Doch die Veröffentlichung dieser Inhalte kann unsere Privatsphäre verletzen und das ist meiner Meinung nach der größte Nachteil von Social-Networks. Die veröffentlichten Videos, Fotos, Stellungnahmen werden von anderen Nutzern kommentiert, was im Falle einer Folge der Kommentare mit negativer Aussagekraft ganz böse enden kann. Als Beispiel würde ich hier gerne den polnischen Film „Sala samobojcow“ anführen, in dem ein junger Mensch wegen einem solchen Verhalten seitens anderer Nutzer sich entscheiden hat sich das Leben zu nehmen.

Wenn wir uns die Vor- und Nachteile von Social-Networks anschauen, können wir daraus schließen, dass sie in den richtigen Proportionen und mit angemessener Sorgfalt verwendet werden können und als ein leistungsfähiges Tool für Marketing und Verbreitung von Informationen dienen. Inklusive können wir auf Facebook Geld verdienen. Darum ist Facebook in einer kurzen Zeit zu einem der weitesten verbreiteten Möglichkeiten der Kommunikation in der heutigen Welt geworden.

Komentarz:

Napisanie wypowiedzi na poziomie rozszerzonym nie sprawiło zdającym większych problemów, a wszystkie tematy okazały się atrakcyjne dla maturzystów. Najczęściej decydowali się jednak na napisanie rozprawki, ponieważ tę formę wypowiedzi pisemnej opanowali najlepiej, a zaproponowany temat dotyczący portali społecznościowych był bliski ich doświadczeniom. W pracach, które uzyskały niższą ocenę w kryterium treści, zwykle brakowało pewnych elementów tematu, wymaganych w zadaniu. Natomiast niska punktacja prac maturalnych w kryterium poprawności językowej wynikała z częstych błędów zapisu i błędów stylistycznych. W wypowiedziach pisemnych na poziomie rozszerzonym sporadycznie występowały błędy językowe, które powodowały zaburzenia komunikacji przekazu. Oznacza to, że kompetencje językowe zdających, którzy wybrali poziom rozszerzony egzaminu maturalnego z języka niemieckiego, są zgodne ze standardami wymagań egzaminacyjnych i według skali ESOKJ odpowiadają poziomowi B2 z elementami C1.

Zadanie 9.3 (0,5 punktu)

Treść polecenia do zadania 9 z uwzględnieniem treści zadania 9.3:

Przeczytaj tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, tak aby otrzymać logiczny i gramatycznie poprawny tekst. Zakreśl literę A, B, C albo D. Za każde poprawne rozwiązanie otrzymasz 0,5 punktu.

Mal trägt der Fußballlehrer Dreitagebart, mal nur Kinnbart. Sein Haar ist blond. Graue Ansätze sucht man **5.3.** _____. Wenn er nicht so ein famoser Coach geworden wäre, hätte Fink locker die Modellaufbahn einschlagen können.

- A. täglich
- B. vergeblich
- C. unbedingt
- D. immer

Sprawdzana umiejętność:

Zdający rozpoznaje różnorodne struktury leksykalno-gramatyczne w podanym kontekście (II.2j)

Wskaźnik łatwości zadania dla ogółu zdających	Wskaźnik łatwości zadania	
	LO	T
0,44	0,42	0,49

Komentarz:

Zdający nie potrafili wskazać właściwego uzupełnienia luki 9.3., tzn. wyrazu „vergeblich”, ponieważ nie poddali dokładnej analizie językowej zdań: „*Sein Haar ist blond. Graue Ansätze sucht man vergeblich. Wenn er nicht so ein famoser Coach geworden wäre, hätte Fink locker die Modellaufbahn einschlagen können.*“

Wskazówki dydaktyczne wynikające z analizy jakościowej wybranych zadań z poziomu podstawowego i rozszerzonego

Analiza sposobu, w jaki zdający rozwiązywali zadania egzaminacyjne wykazuje, że najlepiej opanowaną sprawnością językową było pisanie, a następnie umiejętność rozumienia tekstu słuchanego. Zdający dość dobrze poradzili sobie z rozwiązywaniem zadań zamkniętych typu „prawda-falsz” i zadań na ”dobieranie”, natomiast zdecydowanie trudniejsze okazało się dla nich rozwiązywanie zadań wielokrotnego wyboru.

Podczas rozwiązywania zadań zamkniętych zdający mieli problemy z łączeniem faktów, znajdowaniem związków logicznych pomiędzy wybranymi fragmentami tekstu oraz szczegółowym rozumieniem przekazywanych informacji. Brak kompetencji językowych tego rodzaju w znacznej mierze wynika z ubogiego zasobu leksykalnego zdających, którzy podczas rozwiązywania zadań koncentrowali się na poszczególnych słowach, często ignorując kontekst, w jakim dane wyrażenia występują.

Wyraźnej poprawie uległa realizacja kryterium formy zarówno w wypowiedziach pisemnych na poziomie podstawowym, jak i wypracowaniach na poziomie rozszerzonym. Nawet ci zdający, którzy mieli pewne problemy z przekazaniem informacji wymaganych w zadaniu, opanowali umiejętność konstruowania wypowiedzi pisemnej w odpowiedniej formie. Tego typu prawidłowość zaobserwować można w listach (zadanie 8. na poziomie podstawowym) i w rozprawkach (zadanie 3. na poziomie rozszerzonym) pisanych przez tegorocznych maturzystów. Pozytywny wpływ na jakość wypowiedzi pisemnych ma zapoznanie zdających z zasadami stosowania kryteriów oceniania zadań otwartych.

Obniżenie punktacji za zadania otwarte w kryterium treści jest spowodowane nieuważnym odczytywaniem przez zdających polecenia i treści zadania. Pomijanie przez maturzystów w krótszej czy dłuższej formie użytkowej informacji zawartych w trzonie zadania prowadziło do niepełnej realizacji wypowiedzi pisemnej, tzn. niewłaściwego, niezgodnego z treścią zadania przekazania poszczególnych informacji. W wypracowaniach na poziomie rozszerzonym brakuje natomiast pewnych elementów tematu, wyszczególnionych w treści zadania.

Liczba punktów przyznawanych za zadania otwarte jest zadowalająca, jeśli wziąć pod uwagę wyłącznie ocenę kryterium treści. Niestety, poprawność językowa i bogactwo wypowiedzi pisemnych na poziomie podstawowym w wielu pracach maturalnych znajduje się na poziomie niższym niż precyzuje to podstawa programowa zgodna z ESOKJ. Na poziomie rozszerzonym informacji na temat kompetencji językowych zdających dostarcza sposób rozwiązywania zadań otwartych, sprawdzających znajomość struktur leksykalno-gramatycznych. Zadania 1 i 2 zamieszczone w I części poziomu rozszerzonego zaliczają się nadal do zadań najbardziej różnicujących.

Maturzyści, przygotowujący się do egzaminu, powinni:

- uważnie czytać polecenia i rozwiązywać zadania zgodnie z informacjami w nich zawartymi,
- wzbogacać słownictwo, którego znajomość gwarantuje prawidłowe rozwiązanie zadań zamieszczonych we wszystkich częściach egzaminu. Szczególnie istotne jest rozwijanie umiejętności wyszukiwania wyrażen synonimicznych, które często są kluczem do udzielenia prawidłowej odpowiedzi. Rozwijać umiejętność realizacji tematu zadania otwartego zgodnie z poleceniem,
- położyć większy nacisk na kształtowanie umiejętności prawidłowego stosowania struktur leksykalno-gramatycznych i zasad ortografii na obu poziomach egzaminu,
- szczegółowo zapoznać się z kryteriami oceniania poszczególnych typów wypowiedzi pisemnych.